

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vulpe E.”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vulpe E.” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glamis” cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului, restituirea prețului, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 25 martie 2019, SRL „Vulpe E.”, reprezentată de avocatul stagiar Ion Vanțevici, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Glamis” solicitând constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a laptopului ASUS S410UA (14” FHD i3-7100U 4GB 256GB) EB039 (Grey) din 02 noiembrie 2018, obligarea pârâtului de a restitui prețului laptopului „ASUS” S410UA (14” FHD i3-7100U 4GB 256GB) EB039 (Grey) în mărime de 11630 de lei ca urmare a rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2018, obligarea pârâtului de a-i achita prejudiciul material în mărime de 838,84 de lei, obligarea pârâtului de a-i recupera prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces civil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 02 noiembrie 2018, a cumpărat de la SRL „Glamis” un laptop „ASUS” S410UA (14” FHD i3-7100U 4GB 256GB) EB039 (Grey). Conform facturii fiscale seria IV 1768805 din 02 noiembrie 2018, a achitat prețul laptopului Asus în mărime de 11630 de lei.

Totodată, a menționat că, în aceeași zi, managerul întreprinderii, a contractat specialiștii de la băncile BC „Mobiasbancă” SA și BC „FinComBank” SA pentru a le solicita instalarea pe laptopul Asus softurile „Mobias-clientbank” și „FinCom-clientbank”, însă specialiștii ambelor bănci nu le-a reușit să instaleze aceste softuri pe laptopul Asus. Din considerentul că pe laptopul procurat era imposibil de a instala softurile respective, managerul întreprinderii l-a returnat magazinului Darwin, explicând motivele restituirii. Vânzătorul-consultant al magazinului Darwin, după ce a ascultat explicațiile managerului întreprinderii, a reinstalat sistemul de operare Windows, susținând că după aceasta va fi posibilă instalarea softurilor indicate, însă

nici de această dată specialiștii de la BC „Mobiasbancă” SA și BC „FinComBank” SA nu puteau instala softurile „Mobias-clientbank” și „FinCom-clientbank”. Timp de o lună, managerul a restituit magazinului „Darwin” din mun. Cahul de aproximativ 7 ori laptopul de model „ASUS” și vânzătorul-consultant reinstala sistemul de operare „Windows” și de fiecare dată specialiștii BC „Mobiasbancă” SA și BC „FinComBank” SA nu puteau instala softurile „Mobias-clientbank” și „FinCom-clientbank”. Astfel, la data de 24 noiembrie 2018, SRL „Vulpe E.” a restituit pentru ultima dată laptopul „Asus” la magazinul Darwin, explicând că nu are nevoie de un astfel de laptop, deoarece este imposibilă instalarea softurilor necesare. Or, acesta a fost procurat anume cu scopul de a fi efectuate tranzacțiile bancare în activitatea sa comercială, prin intermediul BC „Mobiasbancă” SA și BC „FinComBank” SA.

Reclamantul a pretins că, odată ce pârâtul a acceptat restituirea laptopului „ASUS”, a acceptat și rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, or, pretenții la restituirea laptopului nu au fost înaintate. Cu referire la art. 738 alin.(1) Cod civil, a afirmat că SRL „Glamis” urma să-i restituie suma de 11630 de lei, însă a refuzat executarea unei asemenea obligații.

De asemenea, a declarat că, la începutul lunii ianuarie, anul 2019, reclamantul printr-o cerere prealabilă a solicitat pârâtului restituirea prețului laptopului în mărime de 11630 de lei, ca rezultat al rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a laptopului. Prin răspunsul din 29 ianuarie 2019, pârâtul SRL „Glamis” s-a eschivat nejustificat de la solicitarea din cererea prealabilă, prin ce a dat de înțeles că nu-și va executa obligația de restituire a prețului laptopului. La fel, pârâtul în răspunsul dat a făcut referire la prevederile art.735 alin.(1) Cod civil, însă prevederile invocate de pârât nu sunt aplicabile speței, normele juridice fiind aplicabile raporturilor juridice contractuale până la rezoluțiunea contractului, însă în speță contractul de vânzare-cumpărare deja a fost rezolvit, rezoluțiunea fiind efectuată prin acordul părților. Astfel, speței îi sunt aplicabile normele prevăzute de art. 733 și art. 738 alin. (1) Cod civil. Circumstanțele de fapt existente denotă rea-credința pârâtului SRL „Glamis”, care, deși, a recepționat fără nicio pretenție laptopul, manifestând un comportament care a dat de înțeles că și-a dat acordul la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, s-a eschivat nejustificat de la obligația de a restitui costul laptopului.

Reclamantul a precizat că, începând cu data de 02 noiembrie 2018, ziua procurării laptopului și până la data de 24 noiembrie 2018, ziua restituirii laptopului, nu a putut efectua operațiuni bancare cu laptopul procurat, din cauză că acesta avea vicii. Din motiv că pârâtul nu a restituit costul laptopului și nu a avut surse financiare pentru procurarea unui alt laptop, a fost în imposibilitate de a efectua operațiuni bancare prin intermediul softurilor, fiind în situația de a se adresa direct către operatorii BC „Mobiasbancă” SA și BC „FinComBank” SA pentru a efectua operațiuni bancare, plătind pentru aceasta comision. Astfel, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 838, 84 de lei, constituit din cheltuielile în mărime de 160 de lei pentru servicii de deservire bancară la distanță Client Banca pentru perioada 01 noiembrie 2018 – 28 februarie 2019 și de 676,84 de lei pentru tipărirea ordinelor de plată de către bancă și deservirea lunară a serviciului FinComPay pentru perioada 01 noiembrie 2018 – 13 martie 2019. Respectiv, prin prisma art. 1398 alin.(1) Cod civil pârâtul este obligat să repare prejudiciul material cauzat.

Concomitent reclamantul a susținut că, în rezultatul acțiunilor ilicite ale pârâtului, i-a fost provocat o incertitudine a activității comerciale și inconveniențe în desfășurarea activității, totodată, fiindu-le cauzat un sentiment de inferioritate administratorului și managerului, precum și anxietate.

Prin hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Vulpe E.” împotriva SRL „Glamis” cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului, restituirea prețului, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de SRL „Vulpe E.”, prin intermediul avocatului stagiar Ion Vanțevici și s-a casat integral hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de SRL „Vulpe E.” împotriva SRL „Glamis” cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului, restituirea prețului, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești în coraport cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și cu probele prezentate la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că prima instanță întemeiat a respins acțiunea reclamantului SRL „Vulpe E.”, însă a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, rațiuni din care hotărârea judecătorească nu poate fi menținută și necesită a fi casată integral.

Lecturând hotărârea judecătorească, a observat că prima instanță la soluționarea cauzei a aplicat prevederile legii speciale – Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

Noțiunea de consumator este definitivă în art. 1 al Legii privind protecția consumatorilor, potrivit căreia, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să produce ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Având în vedere că părțile litigiului dedus judecății sunt două persoane juridice, SRL „Vulpe E.”, reclamant și SRL „Glamis”, pârât, Legea privind protecția consumatorilor este inaplicabilă speței, considerente din care prima instanță la soluționarea cauzei a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Potrivit art. 733 Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019) contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat, decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

În acord cu prevederile art. 735 alin.(1), (2) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți.

Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe: a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligației ține de esența contractului; c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Totodată, a relevat că din explicațiile părților, cât și probele administrate la

dosar, rezultă cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat de SRL „Vulpe E.” și SRL „Glamis” a fost executat de ambele părți, astfel SRL „Glamis”, în calitate sa de vânzător, a transmis cumpărătorului SRL „Vulpe E.” bunul procurat – laptop de model ASUS S410UA, iar ultimul a achitat prețul acestuia în mărime de 11 630 lei, drept dovadă în acest sens, este factura fiscală din 02 noiembrie 2018 semnată de ambele părți și ordinul de plată a sumei.

Drept urmare, cu toate că reclamantul SRL „Vulpe E.” invocă rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2018, nu indică la o neexecutare esențială a contractului de către pârâtul SRL „Glamis”.

Urmează a fi remarcat că părțile litigiului la data procurării laptopului de 02 noiembrie 2018 nu au semnat un contract de vânzare-cumpărare propriu-zis, în care să reglementeze drepturile și obligațiile părților contractante, răspunderea pentru neexecutare, inclusiv cazurile în care o parte poate solicita rezoluțiunea contractului.

Respectiv, în acest caz, pornind din sensul normelor citate mai sus, contractul nu poate fi rezolvit decât prin acordul părților, iar reclamantul SRL „Vulpe E.” nu a prezentat instanței de judecată probe ce ar demonstra acordul pârâtului SRL „Glamis” de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare.

La acest segment, a notat că tăcerea și inacțiunea nu valorează acceptarea dacă din lege, din practica stabilită între părți și din uzanțe nu reiese altfel, conform art. 694 alin.(1) Cod civil.

Argumentele reclamantului – apelant SRL „Vulpe E.” că la returnarea laptopului, vânzătorul pârâtului – intimat SRL „Glamis” nu a înaintat pretenții, respectiv a acceptat tacit rezoluțiunea contractului, nu constituie în sensul normelor civile acordul tacit de rezoluțiune. Or, în cazul contractului de vânzare-cumpărare nu există o normă materială care ar permite rezoluțiunea contractului în mod tacit, ceea ce indică o dată în plus la caracterul obligatoriu al acordului scris al ambelor părți la raportul juridic civil.

O altă împrejurare care indică la caracterul obligatoriu al acordului scris în cazul rezoluțiunii contractului, rezultă direct din sensul dispoziției art. 734 alin.(2) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), acordul privind rezoluțiunea contractului trebuie să fie încheiat în forma cerută pentru contract dacă din lege, contract sau uzanțe nu rezultă astfel.

Drept urmare, având în vedere că părțile au semnat factura fiscală la 02 noiembrie 2018, care este similară unui contract de vânzare-cumpărare, impunea obligația reclamantului SRL „Vulpe E.” la data returnării bunului către pârâtul SRL „Glamis” să-i înainteze ultimului o notificare despre rezoluțiunea contractului. Acel fapt că laptopul cumpărat la 02 noiembrie 2018 de SRL „Vulpe E.” a fost returnat și până în prezent se află în magazinul pârâtului SRL „Glamis”, nu denotă existența temeiului pentru a constata rezilierea contractului.

Generalizând cele notate, instanța de apel a considerat că reclamantul – apelant SRL „Vulpe E.” nu a demonstrat că în momentul procurării laptopului din magazinul pârâtului SRL „Glamis” acesta prezenta vicii materiale, care i-ar permite să solicite rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu obligarea pârâtului la restituirea prețului achitat pentru bunul procurat. Or, normele civile (în vigoare la data apariției raportului juridic civil) stabileau că este fără vicii materiale bunul care are caracteristicile convenite și dacă corespunde utilizării obișnuite și prezintă caracteristici care există în mod obișnuit la bunuri de același fel și pe care

cumpărătorul le poate aștepta ținând cont de felul bunului.

Instanța de apel, interpretând dispozițiile citate în raport cu circumstanțele cauzei, a constatat că pentru a fi instituită răspunderea delictuală în privința pârâtului, reclamantul urmează să demonstreze fapta ilicită, săvârșită cu sau fără vinovăție, prin transmiterea la momentul încheierii contractului a unui produs cu vicii materiale, cât și legătura de cauzalitate între faptele pârâtului SRL „Glamis” și prejudiciul material invocat de reclamantul – apelant SRL „Vulpe E.” în sumă de 838,84 lei.

Analizând probele prezentate de reclamantul -apelant SRL „Vulpe E.” în susținerea prejudiciului material, instanța de apel a considerat că această pretenție este una neîntemeiată și fără suport probatoriu, or, nu s-a demonstrat transmiterea reclamantului de către pârât a unui bun cu vicii materiale, care ar avea ca rezultat impunerea reclamantului la suportarea unui prejudiciu material.

Întrucât nu s-a demonstrat existența vreunui temei pentru tragerea la răspundere delictuală a pârâtului SRL „Glamis”, instanța de apel a considerat că reclamantul SRL „Vulpe E.” nu are niciun drept de a pretinde la încasarea prejudiciului moral.

Privitor la cheltuielile de judecată suportate de reclamantul SRL „Vulpe E.” în legătură cu intentarea prezentului proces civil, având în vedere prevederile art. 94 alin.(1), 96 alin.(1), (1¹) CPC, instanța de apel a considerat că cheltuielile suportate nu pot fi satisfăcute din contul pârâtului SRL „Glamis”, întrucât acțiunea a fost respinsă integral.

La 23 septembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.128), SRL „Vulpe E.” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care guvernează litigiul, precum și a interpretat în mod eronat legea.

La fel, a menționat că nu s-a luat în considerare că pârâtul nu a negat existența unui contract de vânzare-cumpărare încheiat în mod verbal, respectiv fiind aplicabile speței prevederile art. 123 alin.(6) Cod de procedură civilă.

De asemenea, a considerat că este eronată concluzia instanței de apel precum că nu a fost demonstrat faptul că la dat procurării laptopului, ultimul prezenta vicii materiale, iar faptul restituirii laptopului din motivul imposibilității instalării softurilor rămân pur declarative.

Totodată, a opinat că instanța urma să ia în considerare că a fost acceptată restituirea laptopului fără anumite obiecții, ceea ce înseamnă că a fost realizată rezoluțiunea contractului cu acordul părților.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 18 noiembrie 2020 (f.d.129) și a fost recepționată la 25 noiembrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.131).

La 27 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.132), SRL „Glamis” a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii cererii de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 iulie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 23 septembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.128).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 23 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.116). Din textul recursului se distinge recepționarea deciziei de către recurent la 28 iulie 2020. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Vulpe E.”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Vulpe E.”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Vulpe E.”.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vulpe E.” împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Galina Stratulat